

עפ"ת 30674/06/15 - יהודה נח נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 30674-06-15 נח נ' מדינת ישראל

בפני	כבוד השופט אמיר טובי
המערער	יהודה נח
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

נוכחים:

ב"כ המערער: עו"ד עידן יעקב והמערער בעצמו

ב"כ המשיבה: עו"ד אמיר אוליאל

פסק דין

מהות הערעור

1. בפני ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (כב' השופט גיל קרזבום) מיום 03.05.2015. הערעור מופנה לגבי חומרת העונש שהוטל על המערער ביחס לרכיב המאסר בפועל.

כתב האישום

2. כתב האישום שהונח בפני בית משפט קמא ייחס למערער שלוש עבירות - נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ושימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף. בעובדות כתב האישום נאמר כי בתאריך 11.02.2014, סמוך לשעה 06:20, נהג המערער ברכב פרטי מסוג הונדה כשהוא בפסילה. זאת לאחר שבתאריך 11.03.2013, בשימוע שנערך במשרד הרישוי בירושלים, נפסל הנאשם לתקופה של 6 חודשים בנוכחותו מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה. לבקשת הנאשם, ריצוי הפסילה החל ביום 10.09.2013, כך שבמועד ביצוע העבירה נשוא עניינו, עמדה הפסילה בתוקף.

פסק דינו של בית משפט השלום

3. ביום 22.10.2014 הרשיע בית משפט קמא את המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, וזאת על יסוד הודאתו. בד בבד עם ההרשעה, הורה בית משפט השלום על עריכת תסקיר בעניינו של המערער.

4. בגזר דינו הפנה בית משפט קמא לחומרת העבירות, האינטרס הציבורי שנפגע מביצוען, הערך החברתי עליו יש להגן ולנסיבות ביצוע העבירות, תוך שציין כי מתחם העונש ההולם צריך לכלול מאסר בפועל של עד 10 חודשים (בין מאסר על תנאי ל-10 חודשי מאסר בפועל). זאת לצד פסילה בפועל לתקופה הנעה

עמוד 1

בין 11 ועד 20 חודשים, וכן קנס משמעותי.

עוד נקבע כי מדובר במערער הנוהג משנת 1993 אשר הספיק לצבור לחובתו 93 הרשעות קודמות, בין היתר בעבירות של רמזור אדום, עקיפה בדרך לא פנויה, מהירות, נהיגה בפסילה (3 פעמים), חגורה, טלפון, פקיעת רישיון רכב ועוד. צוין כי מדובר בפעם הרביעית בה המערער נוהג בזמן פסילה. בזמנו, הושת על המערער עונש מאסר בפועל לתקופה של 3 חודשים, וכן קיים נגדו מאסר על תנאי בן 7 חודשים בר הפעלה אשר הוטל עליו במסגרת תיק דומה.

5. בית משפט קמא ציין לחומרא את עברו התעבורתי המכביד של המערער, הכולל הרשעות בעבירות חמורות שיש בהן כדי לסכן את ציבור המשתמשים בדרך ואת המערער עצמו. נאמר כי יש בביצוע העבירות כדי ללמד על הלך נפש של פזיזות אצל המערער וזלזול בהוראות החוק והחלטות בתי המשפט.

לקולא, התחשב בית משפט קמא בהודאתו המיידית של הנאשם, הבעת החרטה ונסיבותיו האישיות הקשות והמורכבות כמפורט בטיעונו וכמפורט באישורים שצורפו ובתסקיר שרות המבחן.

6. בסופו של דבר, הגיע בית משפט קמא למסקנה כי המערער אינו נרתע וממשיך לבצע עבירות תעבורה חמורות, זאת חרף שליחתו בשנת 2012 למאסר בפועל בגין עבירות דומות, וקיומו של מאסר מותנה משמעותי כנגדו. צוין כי שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית ועולה מהמערער מסוכנות גבוהה. על כן, לא קיים בעניינו אופק שיקומי. בנסיבות אלו נאמר, גובר באופן מובהק האינטרס הציבורי על נסיבותיו האישיות ואין מנוס משליחת המערער למאסר מאחורי סורג ובריח.

7. בית משפט קמא הציב לעצמו את השאלה באם ראוי, נוכח הצורך להגן על הציבור מפני מי שחוזר ומבצע עבירות תעבורה חמורות, לחרוג ממתחם העונש ההולם לחומרא. אולם, נוכח נסיבותיו האישיות של המערער הוחלט שלא לעשות כן. עם זאת, ולאור מצבו הכלכלי הקשה ונסיבותיו האישיות, הוחלט להימנע מהטלת קנס. באשר לאופן הפעלת המאסר המותנה, הוחלט להפעילו באופן חופף למאסר שהוטל בתיק זה, וזאת לאור נסיבותיו האישיות הקשות.

לפיכך, גזר בית משפט קמא על המערער את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר בפועל. בנוסף, הפעיל את המאסר המותנה בן 7 חודשים שהושת על המערער באופן חופף.

ב. פסילת המערער מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 20 חודשים בפועל.

ג. פסילת המערער מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו. התנאי הוא שהמערער לא יעבור אותה/ן עבירה/ות שעליה/ן הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 ויורשע בגינה.

ד. מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו עבירה של

נהיגה בפסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה ו/או נהיגה ללא רישיון נהיגה.

טענות המערער

8. לטענת המערער, בית משפט קמא חרג לחומרא מן המתחם המקובל בתיקים כגון דא. לגישתו, העונש הראוי בנסיבות העניין הוא הטלת צו של"צ, לצד הארכת תקופת המאסר על תנאי.
9. נטען כי המאסר המותנה אשר הוטל על המערער היה מאסר "בר הפעלה", להבדיל ממאסר "חב הפעלה". על כן, היה על בית משפט קמא לשקול את נסיבותיו יוצאות הדופן של המערער ולהאריך את עונש המאסר על תנאי במקום להפעילו.
10. באשר לנסיבות ביצוע העבירה, טען המערער כי מדובר היה באירוע ספונטני ללא תכנון מוקדם, כאשר הלה הזיז את רכבו למרחק קצר של מספר מטרים בלבד. המערער נטל אחריות מלאה על העבירה, הביע צער וחרטה על ביצועה, ואף הודה בה בישיבה הראשונה ובכך חסך מזמנו היקר של בית המשפט.
11. המערער הפנה לתסקיר שירות המבחן אשר נערך בעניינו, ממנו עולה כי מצבו המשפחתי קשה. אשתו אינה מתפקדת או עובדת ונמצאת בטיפול פסיכיאטרי. נאמר כי למערער שבעה ילדים קטינים, אותם הוא מפרנס לבדו על-ידי קיבוץ נדבות ברחבי הארץ. לאור זאת, ביקש המערער לקבל את המלצת שירות המבחן לפיה יש להשית עליו עונש מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות, שכן מאסר בפועל יגרום לפגיעה קשה במשפחתו.

טענות המשיבה

12. המשיבה ביקשה לדחות את הערעור תוך שציינה כי בית משפט קמא שקל את נסיבותיו האישיות של המערער, ובצדק העדיף את האינטרס הציבורי בנסיבות המקרה. המשיבה ציינה כי מעיון ברישום הפלילי והתעבורתי של המערער עולה כי לחובתו 93 עבירות קודמות בתחום התעבורתי, וכן 4 הרשעות פליליות.
13. המשיבה הפנתה לכך ששירות המבחן התרשם כי נשקפת מסוכנות גבוהה מהמערער, וכי אין אופק שיקומי בעניינו. אמנם הומלץ על ריצוי המאסר בעבודות שירות, אך שירות המבחן סבר כי יש להחיל עונש מאסר מרתיע. המשיבה הוסיפה את עמדת הפסיקה הגורסת כי במקרים בהם ראוי להטיל עונש מאסר, בית המשפט לא ימנע מהטלתו רק כדי לאפשר הארכת מאסר מותנה.
14. עוד הוסיפה המשיבה כי בית משפט קמא הקל עם המערער בכך שחפף את כל תקופת המאסר המותנה לעונש המאסר שהוטל בתיק זה, וכן בהימנעותו מלהטיל עליו קנס כספי.

דין והכרעה

15. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ושקלתי את מכלול הנסיבות, לא מצאתי מקום להתערב בפסק דינו של בית משפט קמא.

אין ספק כי העבירה בה הורשע המערער חמורה באשר היא מבטאת זלזול בסדרי שלטון ומשפט וטומנת בחובה סיכון לביטחון הציבור העושה שימוש בכביש. מכאן שבית המשפט נדרש להתייחס לעבירה זו במלוא כובד הראש. בע"פ 6115/06 **מדינת ישראל נ' אבו לבן** (8.5.2007) נקבע:

"נדמה כי אין צורך להרחיב אודות החומרה הכרוכה בנהיגה בזמן פסילה. בביצוע מעשה כזה מסכן הנהג, שכבר הוכיח בעבר כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו, את שלום הציבור - נהגים והולכי רגל כאחד; הוא מבטא זלזול בצווים של בית-המשפט; הוא מוכיח, כי לא ניתן להרחיק אותו נהג מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב (רע"פ 410/04 מזרחי נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 7.3.04; רע"פ 7019/04 אופיר נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 12.8.04; רע"פ 9399/04 קרקני נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 30.1.05; רע"פ 3878/05 בנגוזי נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 26.5.05; רע"פ 7523/06 מואסי נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 25.9.06). על כן נקבע בסעיף 67 לפקודת התעבורה, כי "מי שהודע לו שנפסל מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, וכל עוד הפסילה בתקפה הוא נוהג ברכב שנהיגתו אסורה בלי רשיון לפי פקודה זו ... דינו - מאסר שלוש שנים".

לגבי הענישה המרתיעה המתחייבת מחומרת העבירה בה עסקין עמד בית המשפט לא אחת. ברע"פ 3878/05 **בנגוזי נ' מדינת ישראל** (26.5.2005) נאמר:

"העבירה אותה עבר המבקש היא חמורה ויש לבטא את חומרתה בענישה מרתיעה. נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רשיון טומנת בחובה סיכונים רבים לבטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל. יתר על כן, ולא פחות מכך, היא משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בית המשפט. עניינו של המבקש חמור פי כמה, נוכח העובדה שנהיגתו במצב של פסילת רשיון נעשתה בעת שהיה תלוי נגדו מאסר על תנאי של 12 חודשים בגין עבירה קודמת של נהיגה בזמן פסילת רשיון. בנסיבות אלה, אין צורך בחיזוק נוסף למסקנה המתבקשת כי מדובר בנאשם המזלזל זלזול עמוק בחוק, בצווי בית המשפט, ובחובתו הבסיסית לקיים את הכללים שהחברה קבעה להבטחת חייהם ושלומם של בני הציבור."

16. העונש שהוטל על המערער אינו חורג מהענישה הנהוגה והמקובלת במקרים דומים. כלל ידוע הוא שערכאת הערעור לא תתערב בעונש שנגזר על ידי הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים בהם סתה הערכאה הדיונית באופן קיצוני מרמת הענישה המקובלת בנסיבות דומות או כאשר מדובר בטעות של ממש שנפלה בגזר דינו של בית משפט קמא (ראו לדוגמא: ע"פ 9097/05 **מדינת ישראל נ' ורשילובסקי** (3.7.2006) וע"פ 1323/08 **מדינת ישראל נ' פלוני** (29.10.2008)). בע"פ 2848/14 **סיגר נ' מדינת ישראל** (12.11.2014) חזר על הדברים כב' השופט ג'ובארן בקבעו כי:

"מעטים הם המקרים בהם תבחר ערכאת הערעור להתערב בגזר הדין שנקבע על ידי הערכאה הדיונית. רק אם "הערכאה הדיונית נכשלה בטעות או שהעונש שנגזר על ידה חורג במידה קיצונית מן העונשים המוטלים, בדרך כלל, בנסיבות דומות" לא יהיה מנוס,

אלא לתקן את המעוות".

לא זה המקרה בענייננו. לא מצאתי כאמור כי העונשים שהוטלו על המערער חורגים מרמת הענישה הנהוגה או כי הם מחייבים או מצדיקים התערבות ערכאת הערעור. בית משפט קמא ציין, ובצדק, כי מדובר בפעם הרביעית בה נטל המערער את ההגנה לידיים בזמן פסילה, כאשר חרב המאסר המותנה מונפת מעל ראשו, ומכך יש ללמוד כי החלטות בית המשפט אינן נר לרגליו.

17. ראוי להוסיף כי בית משפט קמא אף הקל עם המערער שעה שקבע כי עונש המאסר המותנה בן 7 חודשים שהוטל עליו יחול בחופף לעונש בגין התיק שבפניו. לענין הפעלת מאסר מותנה נקבע בע"פ 1323/08 **מדינת ישראל נ' פלוני** (29.10.2008) כי:

"כלל הוא כי מאסר מותנה שנגזר על נאשם בגין עבירה קודמת יופעל במצטבר לעונש שנגזר בגין עבירתו הנוכחית "זולת אם בית משפט שהרשיעו בשל עבירה נוספת ציווה, מטעמים שירשמו, ששתי התקופות כולן או מקצתן יהיו חופפות", כאמור בהוראות סעיף 58 לחוק העונשין [ראו למשל: ע"פ 3231/94 פאדי אליאס נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 23.3.95); ע"פ 10786/04 מדינת ישראל נ' אביעד שמואל ([פורסם בנבו], 3.4.06); רע"פ 4300/07 איהאב נאצר נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 18.5.07)]. לפיכך, הכלל הוא כי מאסר מותנה ירוצה באופן מצטבר לעונש החדש, למעט במקרים חריגים המצדיקים זאת, כאשר על בית המשפט לנמק את הטעם לחריגה מכלל זה".

בית המשפט העליון חזר על הדברים במספר רב של פסקי דין. כך למשל בע"פ 3869/09 **סילמן נ' מדינת ישראל** (28.12.2009) נקבע:

"רק בנסיבות מיוחדות רשאי בית המשפט לקבוע כי המאסר המותנה שהופעל ירוצה בחופף לעונש המאסר שנגזר בגין העבירה הנוספת. החוק דורש כי תקופות המאסר יחפפו רק אם קיימים "טעמים שיירשמו". "דרישת 'טעמים' שיירשמו' מצמצמת את שיקול דעת בית המשפט, וזאת על מנת לא לפגוע בכוחו של עונש המאסר כעונש ממשי ומוחשי" (ע"פ 4654/03 ווליד נ' מדינת ישראל, פס' 26 לפסק הדין ([פורסם בנבו], 26.6.2006) (להלן: פרשת ווליד). ראו גם אהרן אנקר מאסר על תנאי 22-24, 114 (1981); ע"פ 866/77 מזרחי ואח' נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(2) 694, 696 (1978); ע"פ 384/78 מדינת ישראל נ' משאלי, פ"ד לב(3) 245, 248 (1978) (להלן: פרשת משאלי); ע"א 577/83 היועץ המשפטי לממשלה נ' פלונית, פ"ד לח (1) 461, 485 (1984))."

דומה כי בכך נתן בית משפט קמא את המשקל הראוי לנסיבותיו האישיות של המערער עליהם עמד שירות המבחן. יתרה מכך, בית משפט קמא אף חרג ממתחם העונש ההולם שעה שנמנע מהטלת קנס על המערער, זאת לאור מצבו הכלכלי הקשה. לא מצאתי כי יש בנסיבותיו האישיות כדי להוביל להקלה או התחשבות נוספת.

18. לאור מקבץ האמור אני דוחה את הערעור.

המערער יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 15.7.2015 שעה 8:00 בבית המעצר קישון כשבידו תעודה
מזהה.

ניתן היום, י"ד תמוז תשע"ה, 01 יולי 2015, בנוכחות הצדדים.